

1

Oma mediankäyttö

HAKU

Tehtävä 1. Kumma video

Uutisten jäljillä -kirjan alussa Tornihuoneen salaseuran lapset törmäävät netissä huijausvideoon. Väärennetty video on tehty tekoälyllä, ja siinä koulun rehtori on saatu muka puhumaan sellaista, mitä hän ei ole oikeasti sanonut. Voit lukea kohdan aivan kirjan alusta.

Keskustele kaverin kanssa

- Miltä tilanne kuulostaa? Oletko sinä kohdannut netissä jotain sellaista sisältöä, joka sai sinut pohtimaan, onko se totta vai ei? Kerro yksi tapaus.
- Miten reagoit? Mitä tarkistit, ja saitko selville, oliko se totta?

Tehtävä 2. Tutki omaa mediankäyttöäsi

Täytä alla oleva taulukko

Oma mediankäyttösi:

- Listaa taulukkoon 5 mediaa, joita käytät eniten (esim. Helsingin Sanomat, Ylen uutiset, TikTok, YouTube)
- Merkitse listaamiesi medioiden kohdalle
 - ★ Kolmen eniten käyttämäsi median perään tähti
 - ! Merkitse huutomerkillä ne, joiden kautta saat tietoa sinulle tärkeistä asioista (esim. urheilutulokset, uutiset, lempiharrastuksesi).

Arvioi mediasi:

- Pohdi, kuinka paljon luotat käyttämiisi medioihin. Merkitse medioiden kohdalle numero sen mukaan, mikä kuvaa luottamustasi parhaiten: 1 = en luota lainkaan, 3 = luotan melko paljon ja 5 = luotan täysin
- Lopuksi: Keskustelkaa pienryhmässä tai parin kanssa ja verratkaa listojanne. Mitkä mediat ovat teille yhteisiä? Millaisia eroja havaitsette? Keskustelkaa niistä, joista olitte eri mieltä.

Esimerkki:

Media	★ !	Kuinka paljon luotat (1-5)?
TikTok	★	2
Helsingin Sanomat	!	5
YouTube	★	3

Media	★ !	Kuinka paljon luotat (1-5)?

Tehtävä 3. Mediataitotestini

Arvioi omat taitosi: Kuvittele, että olet mediataitojen salapoliisi. Arvioi, kuinka helppoa tai vaikeaa nämä taidot ovat sinulle. Merkitse rasti oikeaan ruutuun, joka kuvaa osaamistasi.

1 = Tosi vaikeaa

3 = Jonkin verran haastavaa

5 = Helppo nakki!

Täytä taulukko:

Taito	1	2	3	4	5
Tunnistaa tekoälyllä tehty video tai valokuva					
Tarkistaa, pitääkö jokin väite paikkansa					
Erotaa, onko jokin sisältö uutinen vai mainos					
Erotaa, onko jokin sisältö mielipide vai fakta					
Tunnistaa huijausyritys					
Tunnistaa luotettavat mediat					

Tehtävä 4. BINGO!

Selvitä, miten luokkatoverisi käyttävät mediaa.

Kierrä luokassa ja yritä saada bingoruudukkoon vaaka-, pysty- tai vinorivi täyteen. Kuka saa täytettyä koko ruudukon?

Kysy ainakin aluksi vain yksi asia yhdeltä luokkatoverilta.

Luen joskus paperista sanomalehteä	Olen kiinnostunut uutisista	Käytän TikTokia	Käytän Instagramia
Käytän Facebookia	Käytän WhatsAppia	Käytän YouTubea	Seuraan Helsingin Sanomia
Seuraan paikallista lehteä	Seuraan iltapäivälehteä	Katson perinteistä televisiota	Katson ohjelmia suoratoistopalvelusta (esim. Netflix tai Yle Areena)
Kuuntelen podcasteja	Kuuntelen radiota	Minulla on ruutuaika	Keskustelen mediasisällöistä vanhempieni kanssa